

Uredništvo in upravništvo v G. Radgoni, Spodnji Griz štev. 9, pritr. Telef. št. 7.

Poštnina plačana v gotovini.

Izhaja vsak petek zjutraj in stane s poštnino vred za celoletno 24 Din, za leta 12 Din, za leta 6 Din.

Posamezna številka

MURSKA STRAŽA

GLASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Rokopisov ne vrača

Naročnina in inserati se plačujejo in otožujejo v Gornji Radgoni.

Inserati: Ena šeststolpna petivrsta stane 1 Din 25 para. Pri večkratni objavi primeren popust.

Posamezna številka 75 p

49. štev.

Gornja Radgona, dne 7. decembra 1923.

V. leto.

Širite vaš list!

Leto se bliža z neverjetno naglico svojemu koncu. Vsi časopisi: dobri in slabi, pošteni in nepošteni se bodo cel mesec potrudili, da obdržijo stare naročnike in pridobijo novih. Odveč je razlagati, kaj je časopis človeku-posamezniku, kaj pomeni za družino, za narod, za državo, za cel svet. Po časopisju se meri kulturna stopnja vsakega naroda. Časopis je velesila, časopis vedri in oblači, časopis je izraz javnega mnenja, je mogočen stražnik ideje katero zastopa, je učitelj množiče, je svaritelj in klicatelj! Neumen je predsodek: Jaz ne čitam časopisov, ker vsi lažejo itd. Vsak ima od svojega stališča prav. Ako laže, kakor napr. namenoma delajo „Jutro“, „Kmetijski list“ ali „Domovina“ se ravna po principu, da je včasih laž potrebna za neumne ljudi, kajti nasprotniki slovenskih interesov so politično tako degenirani, da se poslužujejo laži, ki je v politiki in diplomaciji tudi bojna sekira. List pa, ki se je postavil na stališče pozitivnega krščanstva, ne laže, ker spoštuje zapovedi Cerkve, ne obrekuje, ne vara, ampak uči in svari; ako pa vse lepe besede ne zaležejo, vzame bič in neizprosno udari po političnem nasprotniku, ga javno razkrinka, pri vsem tem boju pa se drži svetega načela, da bodi vse podprto z živimi dokazi, ki se lahko uspešno uporabijo tudi pred stolom Pravice. Zato

in žene, idealni fantje in dekleta, razširite „Mursko Stražo“, da ne bo izgovora, da smo vas prepozno pozvali. Na delo tedaj društva, vzlasti mladinska, vplivni možje za pravično stvar! Vsaka naročnina, tudi celoletna je tako malenkostna v primeri s cenami drugih stvari, da je vsak izgovor radi drage naročnine jalov.

Za celo prihodnje leto znaša naročnina **32 (dvaintrideset) dinarjev**, to je toliko, kolikor marsikateri pusti en sam nedeljski predpoldan ali popoldan v gostilni, ako ne več. Kdor pridobi vsaj **10 novih naročnikov**, ki obenem plačajo polletno naročnino vnaprej, dobi list **celo leto zastonj!** Pišite na uredništvo ali upravo po položnice, katere takoj prejmete. Po številnih zatrdilih sodeč se je list radi odločnosti svoje pisave, radi lahke razumljivosti člankov in množice preglednih in najpestrejših novic zelo priljubil, tako, da marsikateremu nadomešča drag dnevnik. „Murska Straža“ bo tudi v novem letu, ko stopa v šesto leto svojega obstoja — se skušala razviti in vsebino spopolniti. Ako bo dovolj naročnikov, bomo listu dali drugo obsežnejšo obliko.

Posebno vneti naročniki dobe ob Novem letu — knjižno nagrado. Zato vsi na delo za vaš list.

Konzorcij „Murske Straže“.

Še enkrat o šestih milijardah.

Vlad. Pušenjak.

V zadnjem času se vrši zanimiva debata v slovenskih listih o vprašanju, koliko plača Slovenija letno posrednih in neposrednih davkov, oziroma koliko vobče plača v državno blagajno. Dočim se je en dnevnik silno hudoval nad člankom, v katerem nekdo piše, da Slovenija plača dve milijardi kron davkov, ker je pisec pozabil povedati, da plača dve milijardi kron specialnih davkov, trdi drugi dnevnik kategorično, da je izključeno, da bi Slovenija plačala 6 milijard kron.

Kako stoji zadeva? Kot člana finančnega odbora, ki sodelujem že drugič pri sestavi državnega budžeta, ki sem temeljito preštudiral budžete od leta 1920. naprej in imel priliko dobiti v posameznih ministrstvih dragocene podatke, trdim, da bo plačala Slovenija v proračunskem letu 1923/24 gotovo 6 milijard kron v državno blagajno.

Dokazati hočem to trditev s podatki, katero nam je dalo finančno ministrstvo za dobo 11 mescev proračunskega leta 1922/23, ki nam dajo vpogled v plačevanje posameznih pokrajin. Preglejmo najprej neposredne davke! Neposrednih davkov se je plačalo

v Srbiji	138.6 mil. Din ali 25.95%
v Črnigori	4.8 mil. Din ali 0.9%
v Bosni	52.8 mil. Din ali 11.64%
v Dalmaciji	14.5 mil. Din ali 2.71%
v Hrvatski	111.4 mil. Din ali 20.84%
v Sloveniji	80.5 mil. Din ali 15.06%
v Vojvodini	122.3 mil. Din ali 22.90%
skupaj	534.3 mil. Din ali 100%

Iz tega pregleda je jasno razvidno, da plača Slovenija 15% od vseh neposred-

nih davkov, dočim bi z ozirom na število prebivalstva in na gospodarsko moč odpadlo na Slovenijo največ 10 odstotkov.

Na podlagi te ugotovitve lahko trdimo z vso sigurnostjo, da plača Slovenija i 15 odstotkov od vseh dohodkov, ki so označeni kot splošni dohodki, a niso razdeljeni po pokrajinah. V podkrepljenje te trditve navajam podatke iz navedenega izkaza, v katerem so nekateri dohodki, ki so v novem proračunu centralizirani, še navedeni pod specialnimi dohodki. To so dohodki monopolov, taks in specialne trošarine.

Proračun izkazuje kot največje dohodke monopolov. Kako so se isti plačevali v posameznih pokrajinah v lanskem proračunskem letu?

Plačalo se je:

v Srbiji	553.6 mil. Din ali 34.85%
v Črnigori	15.7 mil. Din ali 0.99%
v Bosni	238.8 mil. Din ali 15.02%
v Dalmaciji	66.5 mil. Din ali 4.19%
v Hrvatski	367.6 mil. Din ali 23.17%
v Sloveniji	187.6 mil. Din ali 11.79%
v Vojvodini	156.0 mil. Din ali 9.89%
skupaj	1590.8 mil. Din ali 100%

Slovenija torej plača 12 odstotkov od skupno po proračunu določenih dohodkov monopola v znesku 2235 milijonov Din.

Takse so se plačale:

v Srbiji	139.5 mil. Din ali 27.99%
v Bosni	51.3 mil. Din ali 10.28%
v Dalmaciji	16.5 mil. Din ali 3.30%
v Hrvatski	109.9 mil. Din ali 22.03%
v Sloveniji	70.9 mil. Din ali 14.20%
v Vojvodini	110.8 mil. Din ali 22.20%
skupaj	498.9 mil. Din ali 100%

Slovenija plača toraj 14.20 odstotkov od taks, katere so proračunane v znesku

Din 806 milijonov Din, a bodo radi povišanja dale gotovo čez 1 milijardo Din.

v Srbiji	nad 1.00 mil. Din ali 2.84%
v Bosni	0.04 mil. Din ali 0.01%
v Dalmaciji	3.1 mil. Din ali 8.81%
v Hrvatski	8.4 mil. Din ali 23.86%
v Sloveniji	13.9 mil. Din ali 39.48%
v Vojvodini	8.8 mil. Din ali 25.00%
skupaj	35.24 mil. Din ali 100%

Slovenija plača radi večje potrebe znatno več na specialni trošarini kakor druge pokrajine. Iz tega podatka moremo sklepati, da plača na trošarini kakor druge pokrajine. Iz tega podatka moremo sklepati, da plača na trošarini, ki je proračunana s 600 milijoni Din in na carini, ki je proračunana z 1689 milijoni Din, gotovo več ko 15 odstotne proračunane vsote. Splošno znano je in tega nikdo ne taji — ne Srbi in mislim ne demokrati in radikali v Ljubljani, da imamo v Sloveniji veliko več potreb ko v drugih pokrajinah in da v znatno večji meri prispevamo k dohodkom carine in trošarine, ko druge pokrajine. Na Slovenijo odpade gotovo okrog 20 odstotkov vseh plačil na trošarini in carini, s čemur se doseže povprečno plačilo 15 odstotkov vseh dohodkov za Slovenijo.

Mirno lahko trdimo, ako vsa ta dejstva upoštevamo, da bo Slovenija plačala najmanj 15 odstotkov vseh proračunanih dohodkov. Državni dohodki so proračunani na 10.344 milijonov Din, 15 odstotkov od tega zneska znaša 1551.6 milijonov Din ali več ko 6 milijard kron.

V pomirjenje vseh onih, ki bi še dvomili nad tem, ali bo Slovenija plačala šest milijard kron, omenim, da iz ravnokar sprejetih poročil za mesec oktober izhaja, da bodo v tem proračunskem letu dohodki dosti večji, kakor so proračunani in da bodo tudi iz tega razloga dohodki iz Slovenije dosegli vsaj vsoto 6 milijard kron.

Slovenci!

Ni vreden svobode narod, ki za svobodo ne žrtvuje.

Zato kličemo vsemu narodu na dan našega najpomembnejšega praznika, na dan narodnega ujedinenja: Ne pozabite neujedinjenih, zlasti ne onih, ki so v največji bedi, ki se bore za golo življenje.

Naše brate v Vestfaliji je kruta usoda vrgla v tak položaj.

Sredi zime, daleč proč od domovine je že itak bedne zajela brezposelnost, da tisoči in tisoči očetov ne vedo, kaj bodo dali družini, na tisoče in tisoče mater obupuje, ker ne vedo kako bodo prehranile svoje otroke.

80.000 naših bratov se bori danes skoraj brezupno za svoj obstoj. Samo up, da jih ne bo pozabila domovina, kateri so ostali kljub dolgemu bivanju v tujini in kljub najsilnejšim potujčevalnim poizkusom, zvesti, samo ta up jim daje še nadčloveške sile, da se vzdrže.

Ali bomo varali njih zaupanje, ali bomo pozabili brate v sili ali bomo brezobzirni do gladnih otrok naše krvi?

Slovenci! Mi hočemo in moramo Vestfalcem pomagati!

Zato se je osnoval od zastopnikov vseh političnih strank, vseh dobrotvornih in vseh narodno obrambnih društev akcij-

HRANILNICA IN POSOJILNICA V RADINCIH

r. z. z n. z.

obrestuje vloge po najvišji obrestni meri || daje raznovrstna posojila in izplačuje dvige brez odpovedi.

račun ček. urada št. 12.168.

Obmejni Slovenci!

Zbirajte
za Obmejni tiskovni sklad!

Brzo-brzo!

na vlak v Celje v veletrgovino R. Stermecki kjer kupite letos

sukno

za moške in volneno za ženske obleke, parhent, belo, pisano in rujavo platno, kakor tudi vso drugo manufakturno robo po čudovito nizkih cenah. V lastnem interesu se vsakemu priporoča, da enkrat poskusi kupiti v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci engros-cene.

ŠIPE

KIT

STEKLO

PORCELAN

KAMENINE

ima v vsaki velikosti in množini v zalogi
Janjo Cizej, Gornja Radgona
trgovina z mešanim blagom

Suha drva

mešana, **žitne šope** za pokrivanje ali vezanje, **prodaja** po zmernih cenah
A. Neudauer, Črešnjevci 7, p. G. Radgona

Zahitlevajte od Vašega postolara stručnjaka pričvrščenje i Vi ne čete nijedne clipete nositi bez BERSON-gumenih poplatal! Pristediti čete skupe popravke. Vaša će obuća biti trajno elegantna, očuvati čete noge od mokrine i ne čete se umoriti u hodanju.

Stanovanje

s kuhinjo in vrtom dobi

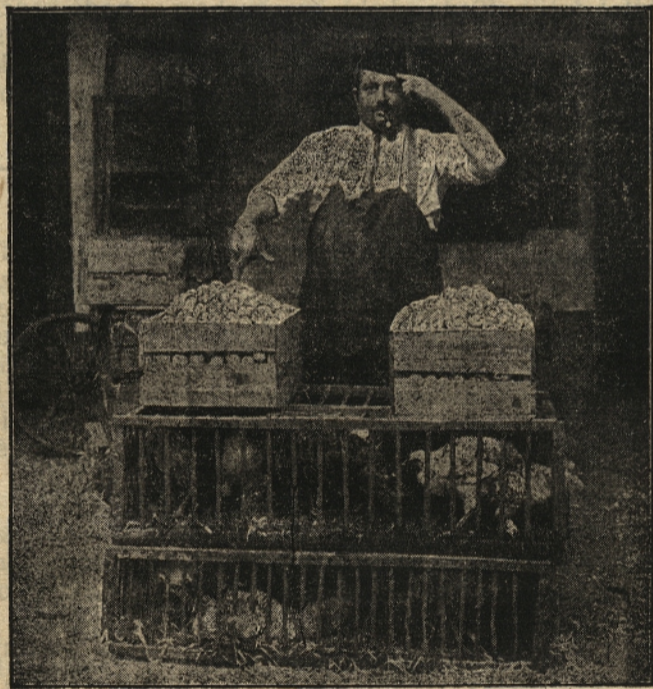
v Studencih pri Mariboru, kdo mi posodi 40.000 Din. Zraven je spodnja klet, svinjski hlevi, lepi vrt itd. Tozadevne ponudbe poslati „Ugodna prilika“ na upravništvo „Murske Straže“.

Kr. glavna carinarna v Gor. Radgoni

Javna licitacija

razne zaplenjene svilene manufakturne robe **v nedeljo, dne 9. decembra po rani maši, t. j. po 8. uri** pri tukajšnji carinarni v pisarni.

Carinarna.

Najboljše se proda pri

Ratnik-u

v GORNJI RADGONI
SPODNJI GRIS štev. 12

Za jajca, maslo dam najlepše cene!

! Zato vse jajčarice rade grejo na Spodnji Gris — do mene! Ker Ratnik res najboljše plača, se konkurenti vsi jezijo, zato pa vse jajčarice k meni na Sp. Gris hitijo... !

Vežalke, baterije, nogavice, biserne gumbi, lasne sponke, glavnike vsako množino po tovarniških cenah, jednako razne druge v to stroko spadajoče predmete se dobi samo pri tvrdki
J. Baloh, Maribor, Grajski trg 3.

Sodi za vino vedno v zalogi pri **FRAN REPIČ,** Ljubljana, Trnovo.

Svoji k svojim!

Zavarujte

svoja poslopja, poljske pridelke, pohištvo, zaloge le pri **požarnem oddelku**, svoje življenje, otrokom doto, dosmrtno rento le pri **življenjskem oddelku**

Vzajemne zavarovalnice

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

ki je prvi in edini slovenske zavarovalni zavod.

Prospekt brezplačno in poštine prosto.

Ceneno češko perje!

En kg sivega opuljenega perja 65 Din, na pol belo 80 Din, belo 90 Din, boljše 100 in 120 Din, mehko jak puh 150 in 180 Din, boljša vrsta 225 Din. Pošiljatve carine prosto proti povzetju, od 200 Din naprej poštine prosto. Blago se tudi zamenja in nevrše vzame nazaj. Naročila samo na **Benedikt Sachsel, Lobez** št. 139 kod Pilsna, Češkoslovaška. Poštne pošiljke grede iz Češkoslovaške v Jugoslavijo krog 14 dni.

Hiša

enonadstropna, nova, z lepimi kletmi ter precejšnjim vrtom v Ljubljani, se zamenja za Maribor eventualno tudi proda. Tozadevna natančnejša pojasnila daje tvrdka **J. Baloh,** Maribor, Grajski trg štev. 3.

Proda se hiša

v Trbovljah na najboljšem prometnem prostoru, 8 x 10 m, velika pritlična, podkletena in z podstrešnim stanovanjem. Pripravna za trgovino ali vsako drugo obrt. Cena 1,100.000 kron in se lahko polovica zneska počaka. Natančnejši podatki se dobijo pri lastniku **Juriju Ferenc,** zid. mojster v Trbovljah.

Posojilnica v Gornji Radgoni

r. zadr.
z n. z.

sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po najvišji obrestni meri. Obresti pripisuje brez posebnega naročila koncem decembra vsakega leta h kapitalu; sprejema od svojih strank kot vloge hranilne knjižice in plačuje za nje terjatve drugih denarnih zavodov; daje posojila na vknjižbo, na poroštvo, menice, tekoče račune, vrednostne papirje, raznovrstne trgovske kredite, akreditive pod najugodnejšimi pogoji in najnižji obrestni meri; dela prošnje za vknjižbo posojil **brezplačno; Rentni in invalidski davek** plačuje posojilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem; **posreduje** pri izmenjavi **tujih valut** (tujega denarja), vnovčuje čeke ter izvršuje vsakovrstna nakazila; daje vsa v denarno stroko spadajoča **pojasnila in kreditne informacije brezplačno.**

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. ure.

Uradni prostori v lastni hiši, glavna cesta štev. 40 ob kolodvoru.

Račun poštnege čekovnega urada v Ljubljani štev. 10.593. — Telefon štev. 3.